

Waarnemingen

Vanwege de dubbele waarnemingenperiode en het feit dat de laatste tijd veel leden hun waarnemingen insturen, is er weer een erg lang overzicht ontstaan. De meest opvallende zaken in de periode waren o.a. de noordwester storm van 25 januari, de oostelijke winden eind april, en de desastreuze teloorgang van de Kwartelkoning. Voor het derde opeenvolgende jaar bewaken Avifaunalid Koen van Dijken en zijn vriend Willem Steenge Rottumeroog. Dit leverde weer tal van zeldzaamheden op.

Vanwege de jubileumgors loopt de volgende periode van 1 juli tot en met 31 december 1993! Waarnemingen graag spoedig insturen naar:

Anne van Dijk
Pop Dijkemaweg 102
9731 BH GRONINGEN

- Roodkeelduiker** Tot 17 april verbleven Roodkeelduikers in de Eemshaven. De grootste aantallen werden gezien op 31-1 en 23-2, toen respectievelijk 15 en 20 exx. werden geteld. Bij Lauwersoog vloog op 25-1 een ex. langs en op 30-1 en 21-3 was er 1 ex. aanwezig op het Nieuwe Robbengat. Op 11-3 werden er 4 gezien bij Rottumeroog. Tenslotte was er nog een binnenlandwaarneming op 11 en 12-3 op het Winsumerdiep ten oosten van Winsum.
- Parelduiker** Op Rottumeroog werd op 11-3 1 ex. gezien. De overige waarnemingen komen van de Eemshaven. Op 24-2, 14-3, en 1, 7 en 12-4 werden resp. 1, 1, 2, 1 en 2 exx. waargenomen.
- Roodhalsfuut** Binnenlandwaarnemingen waren er op 15-2, 1 ex. bij de Hunzecentrale in Groningen en op 29-4, 1 ex. op de Veenhuizerstukken. De overige meldingen komen van de Eemshaven en Lauwersoog uit de maanden januari tot en met maart. Maximaal werden 4 exx. geteld, op 28-1 in de Eemshaven, en 3 op 30-1 bij Lauwersoog.
- Kuifduiker** Van 14-1 tot en met 6-2 werd regelmatig een Kuifduiker gezien bij Lauwersoog. Op 30-1 waren er 2 exx. aanwezig. In de Eemshaven verbleven op 31-1 1 en op 21-4 2 exx.
- Geoorde Fuut** Een vogel in zomerkleed zwom op 5-4 op de Hoornse Plas bij Groningen. In de Lauwersmeer waren op 20-4 4 exx. aanwezig. Op de Tjamme werden op 24 en 27-4 en op 14-5 resp. 3, 2 en 2 exx. waargenomen. Van de vloeivelden van Ter Apel kwam alleen een melding van 1 ex. op 19-5. Tenslotte was er een broedgeval op de vloeivelden van de Suikerunie bij Groningen.
- Noordse Stormvogel** De fanatieke zeevogelkijkers die bij de eerste noordwester storm van het jaar op 25-1 bij Lauwersoog stonden werden beloond voor de ontberingen. In 2 x 2 uur werden niet minder dan 135 Noordse Stormvogels geteld. Een absoluut record-aantal voor de provincie. Waarschijnlijk lag het werkelijke aantal die dag veel hoger. Op 27-1 vlogen er nog 2 exx. langs. Ook bij de Eemshaven vlogen die dag 2 vogels langs. Een gewonde vogel zwom op 21-2 in de dijksloot bij de Westpolder. Langs de kust werden ook veel dode vogels aangetroffen: op 25-2 5 exx. tussen Vierhuizen en de Noordpolder; 3 op 26-2 in de Eemshaven en 1 op 29-3 bij Lauwersoog. Over Rottumeroog tenslotte vlogen op 8-5 4 exx. in oostelijke richting.
- Vaal Stormvogeltje** Bijzonder was de winterwaarneming van een Vaal Stormvogeltje op 27-1 in de Eemshaven. De vogel foerageerde in de haven.
- Jan-van-gent** Waarschijnlijk door de storm van 25-1 landinwaarts gedreven, bevond zich van 26 t/m 28-1 een ex. net over de provinciegrens bij Eeldermeden. Op Rottumeroog werden op 13 mei 2 en op 2, 13 en 20 juni resp. 1, 1 en 2 exx. gezien.

Kuifaalscholver	Tussen 2 en 30 januari werd regelmatig een Kuifaalscholver gesignaleerd in de Eemshaven. Op 6-3 en 1-4 was hier wederom een ex. aanwezig. Bij Lauwersoog bevond zich op 9-3 een ex.
Roerdomp	Waarnemingen kwamen uit 't Waar, het Schildmeer, het Hoornse Meer bij Groningen, Rijpemaas bij Woudbloem en de Lauwersmeer.
Koereiger	Een Koereiger liet zich op 9 en 10 mei af en toe bewonderen bij Hoeksmeer.
Zwarte Ooievaar	1-5 1 ex. ZO boven Groningen 4-6 1 ex. NO Blijham
Ooievaar	Na het 'topjaar' 1992 werden ook dit voorjaar veel Ooievaars gezien: totaal 59 exx. De eersten werden gezien op 28-3: 1 ex. overvliegend over Groningen en 1 ex. bij Schilwolde. De piek viel in de periode van 26-4 tot en met 2-5, waarin in totaal 36 exemplaren werden gezien, waaronder 8 + 4 op 1-5 over Aduard en 9 foeragerend bij het Hondshalstermeer. Dit is een maand eerder dan in 1992, maar wel weer in een periode met hoofdzakelijk oostelijke winden. De laatste melding is van 7 juni: 1 over Winsum. In aanvulling op het artikel in de vorige Gors over de Ooievaarstrek van 1992 moet worden gezegd, dat niet alle ongeringde Ooievaars wilde exemplaren behoeven te zijn. Bob Loos maakte mij erop attent dat Dick Jonkers in zijn artikel <u>Nederland na 1991 nog Ooievaarsland?</u> (<i>Vogeljaar</i> 1991-6) meldt: "Helaas kunnen van een aantal nesten van vrijvliegende project-Ooievaars de jongen niet worden geringd. Het onderscheid blijven maken tussen wilde en project-Ooievaars of nakomelingen daarvan wordt dan wel heel moeilijk".
Flamingo	Op 22-3 en 3-4 verbleef een groep van 6 exx. op Achter de Zwartten in de Lauwersmeer.
Kleine Zwaan	Een laat ex. was tot zeker 16-5 aanwezig tussen Knobbelswanen in de Lauwersmeer, meestal op het Oude Robbengat of Achter de Zwartten.
Wilde Zwaan	Op 16-5 streek een ex. neer in 'de bak' op het westelijk Eemshaven-terrein en bleef daar tenminste tot 20-5 aanwezig.
Rotgans	Een binnenlandwaarneming van 1 ex. was er op 11-4 op de nieuw-gegraven plas in het stadsgewestpark Noorddijk.
Casarca	De enige waarneming van deze periode dateert van 2-1 toen 1 ex. in de Panserpolder werd gezien.
Krooneend	Een ♂ eclips was van 3 t/m 12-6 aanwezig in de Lauwersmeer. In de Veenhuizerstukken werd op 27 en 28-6 een ♀ gezien.
Witoogeend	Op de Veenhuizerstukken werd drie keer een ♂ gezien, namelijk op 26 en 27-1 en op 29-3.
Ijseend	Een binnenlandwaarneming van 1♀ was er op 20-2 in de Veenhuizerstukken. Verder kwamen er enkele meldingen van de Eemshaven en de Lauwersmeer. De laatste waarneming was al op 6-2. Het betrof steeds 1 ex.
Zwarte Zeeëend	Er waren slechts enkele waarnemingen: op 28-1 en 20-3 1 ex. in de Eemshaven; 1♂ op 24-2 en op 22-3 bij Lauwersoog.
Grote Zeeëend	21-2 1♂ langsvliegend Lauwersoog 24-4 1 ex. Lauwersoog
Wespendief	Een erg vroeg ex. werd al op 7-4 waargenomen bij Eenum. Ook vroeg was een overtrekkende vogel op 15-4 boven het Selwerderhof in Groningen. Van 10 t/m 25-5 werden - exclusief Rottumeroog - 19 exx. gemeld. Het grootste aantal was 6 op 25-5 in de Lauwersmeer. Vervolgens kwamen er vier juni-waarnemingen binnen, met als laatste 1 ex. op 29-6 bij Rijpemaas, Woudbloem. Op Rottumeroog kwam het totaal dit voorjaar op 10 overtrekkende exx.

Zwarte Wouw	<p>10-4 1 O Leek 14-4 1 t.p. Eemshaven 24-4 2 keer 1 ex. over Groningen 1-5 1 O Rottumeroog 4-5 2 Eenum 10-5 1 Lauwersmeer 22-5 1 NO Rhederbrug Van 23-5 tot en met tenminste 15-6 pleisterden maximaal 3 Zwarte Vrouwen in de Lauwersmeer. Meestal waren ze te zien boven de Marnewaard.</p>
Rode Wouw	<p>13-3 1 Eemshaven 30-3 1 Hellingum 3-4 1 Harpel 10-4 1 Ter Apel 25-4 1 trekkend Eemshaven 27-4 1 omgeving Sellingen 30-4 1 Ter Borg 1-5 1 trekkend Hoogezand 2-5 1 t.p. Eemshaven 4-5 1 Veenhuizerstukken</p>
Zeearend	Op 3-3 trok 1 ex. hoog over Ter Borg
Slangarend	Een Slangarend werd op 22-5 waargenomen bij de grenspost in Bellingwolde! Het geval is ingediend bij de CDNA. Indien aanvaard betekent dit het zevende geval voor Nederland en het eerste voor de provincie.
Grauwe Kiekendief	Het eerste ex., een ♂, werd al op 12-4 waargenomen bij Hoeksmeer. Broedgevallen waren er weer in de Lauwersmeer en Oost-Groningen: in totaal 30 in de hele provincie. Opvallend sterke doortrek was er over de Eemshaven: 29-4 1 ♂ O; 30-4 3 ♂ en 1 ♀; 1-5 maar liefst 4 ♂ en 5 ♀; en op 11-5 nog 2 ♀. Dat is in totaal 16, tegen 12 in 1992. De doortrek was zo'n twee weken eerder dan vorig jaar.
Ruigpootbuizerd	Na 1 of enkele overzomerende exx. in 1992 in Oost-Groningen, waren er nu ook weer late waarnemingen: 16-5 1 Hoeksmeer 28-6 1 Veenhuizerstukken
Visarend	De eerste Visarend werd gezien op 10-4 bij de Binnenlanden bij Blijham. In de periode van 27-4 t/m 17-5 verbleven Visarenden in de omgeving van het Zuidlaardermeer, Noorlaarderbos en Paterswoldse Meer. Om hoeveel exx. het precies gaat is moeilijk te bepalen. Maximaal werden 2 exx. tegelijk waargenomen. Overige waarnemingen: 14-4 1 Schildwolde 21-4 1 Eemshaven 30-4 1 Veldzicht, Lageland 30-4 1 trekkend Eemshaven 30-4 1 vloeivelden Hoogkerk 1-5 1 trekkend Huizinge 5-5 1 trekkend Eemshaven 11-5 1 trekkend Eemshaven 23-5 1 trekkend Lauwersmeer 23-5 1 trekkend Eemshaven 12-6 1 trekkend Lauwersmeer Tussen 30-4 en 10-6 trokken 13 exx. over Rottumeroog.
Roodpootvalk	Na de influx van voorjaar 1992 werden er nu 'slechts' 4 exx. gemeld: 29-4 1 O Hoeksmeer 30-4 1♀ Nieuwe Statenzijl 1-5 1♀ Middelbert 9-5 1♂ de Tjamme

- Smelleken** Over de gehele periode kwamen meldingen van zo'n 90 exx. binnen. Zoals gewoonlijk bestond het merendeel weer uit ♀♀. Op 11-5 trokken tot 13.00 uur 16 exx. over de Eemshaven, daarbij was slechts één ♂. Dit is het grootste aantal doortrekkende Smellekens op één dag tot nu toe. Van 30-4 t/m 23-5 werden op Rottumeroog 20 exx. geteld.
- Slechtvalk** Naast de gebruikelijke waarnemingen langs de noordkust en de Dollard waren er de volgende binnenlandwaarnemingen:
 13-1 1 Borgercompagnie
 18-1 1 Wessinghuizen
 18-1 1 adult en 1 onvolw. Hoeksmeer
 6-3 1 tussen Den Ham en Klein Ulsda
 7-3 1 Onnerpolder
 10-4 1 vloeivelden Ter Apel
 15-4 2 Veenhuizerstukken
 15-4 1 ♂ KVI Groningen
 De laatste waarneming was op 6-6 in de Lauwersmeer.
- Patrijs** Na een afwezigheid van meer dan 10 jaar werden op 21-5 weer 2 Patrijzen waargenomen in de Oostpolder.
- Kwartel** Een of meer overtrekkende Kwartels werden op 9-6 gehoord boven het Hoornse Meer in Groningen. Verder werden o.a. roepende Kwartels gehoord bij Blijham, in de Noordpolder en bij Midwolda.
- Porseleinhoen** 29-4 1 roepend Hoeksmeer
 14 t/m 16-5 1 roepend Oostpolder
 29-5 1 roepend Nieuwe Statenzijl
 4-6 1 roepend Veenhuizerstukken
 Tot ver in juni werd een Porseleinhoen gehoord bij het Jaap Deensgat.
- Kwartelkoning** Deze soort dreigt met een sneltreinvaart uit de provincie te verdwijnen. Slechts één melding kwam binnen van een roepend ex. op 24-5 tussen Wagenborgen en Delfzijl. Inventarisaties in Oost-Groningen hebben op het nippertje nog vijf roepende ♂♂ opgeleverd. Verder werd net over de provinciegrens in Eeldermeden op 15-6 een ex. gehoord.
- Kraanvogel** Van 22-2 t/m ca 8-3 foerageerde een adult ex. op de akkers bij Hellingum. Op de Dollardkwelder was vanaf 28-3 tot ver in juni 1 ex. aanwezig: op 10-5 werden hier 3 exx. gezien.

Kraanvogel. Hellingum, 27 februari 1993 (B. Balten)

Vaal Stormvogeltje. Eemshaven 27 januari 1993 (E. Klunder)

Jufferkraanvogel	Een Jufferkraanvogel vloog op 30-4 over Rottumeroog. De Jufferkranen die in augustus-september 1989 in Noord-Brabant werden gezien en ook de jaren erna af en toe in dezelfde omgeving werden opgemerkt bleken toch ontsnapt. De kans lijkt dus klein dat dit ex. als wild zal worden aanvaard.
Renvogel	Rottumeroog scoorde dit jaar weer goed met zeldzaamheden: op 21-6 vloog een Renvogel in noordoostelijke richting over het eiland.
Morinelplevier	De eerste 2 exx. werden gezien op 29-4 op het schrale land van de oostelijke Eemshaven. Op 8-5 foerageerden hier 4 exx. Bij de kazerne in de Lauwersmeer werden op 10-5 's avonds 3 Morinellen ontdekt. Dit aantal groeide tot maar liefst 25 stuks op 15-5. Op 16-5 werden nog 17 exx. geteld. Zo'n grote groep werd nog niet eerder in de provincie waargenomen.
Drieteenstrandloper	3-1 1 Eemshaven 21-2 1 Lauwersoog
Temmincks Strandloper	De grootste aantallen waren dit voorjaar aanwezig bij Hoeksmeer: Tussen 30-4 en 11-5 werden 35 exx. gezien, mogelijk voor een deel dezelfde. Het grootste aantal was 13 op 10-5. Van de Lauwersmeer kwamen meldingen van totaal 11 exx. en in de Eemshaven foerageerden op 9-5 11 exx. in 'de bak'. Bij een zandafgraving in Veendam pleisterden 3 exx op 12 en 13-5.
Gestreepte Strandloper	Van deze zeldzame strandloper werden op 21-5 2 exx. opgemerkt op Achter de Zwarten in de Lauwersmeer. Op 22-5 kon nog 1 ex. worden teruggevonden. Op de Zoute Kwel bevond zich 1 ex. op 6-6.
Paarse Strandloper	Paarse Strandlopers werden uitsluitend op de basaldijken in de Eemshaven en bij Lauwersoog waargenomen. Bij Lauwersoog werd bijna steeds 1 ex. gezien. Alleen op 24-2 waren er 2 aanwezig. De laatste waarneming was op 21-3. In de Eemshaven was de laatste waarneming op 12-4. Maandmaxima waren hier 9 op 23-1, 6 op 20-2, 13 op 11-3 en 4 op 12-4.
Blonde Ruiters	In de Bantpolder (Friesland) werd op 12-6 een Blonde Ruiters ontdekt, foeragerend op het door schapen kortgehouden gras. De vogel bleef tot zeker 17-6 aanwezig. Dit was het negende geval voor Nederland. In Groningen zijn er ooit twee gezien.
Bokje	3-1 1 Eenum 13-2 1 Lauwersmeer 5-4 1 KVI, Groningen 24-4 1 Eemshaven
Houtsnip	In totaal kwamen waarnemingen van 11 Houtsnippen binnen. De laatste was op 4-4 bij Oosteinde.
Poelruiter	Van 28 t/m 30-4 verbleef 1 ex. òf op het wad voor de Eemshaven, òf in 'de bak' op het terrein.
Grauwe Franjepoot	Na een voorjaar zonder Grauwe Franjepoten in 1992, werd nu slechts één ex. gezien: 15-6 op het Jaap Deensgat.
Kleine Jager	Opmerkelijk was de waarneming van een subadulte Kleine Jager lichte fase, op 7-6 bij Hoeksmeer, temeer omdat daar op 18-6-92 ook een Kleine Jager lichte fase langsvloog. Op 24-6 vlogen 2 exx. langs Rottumeroog.
Grote Jager	Tijdens de NW-storm van 25-1 vlogen 2 keer 2 exx. langs Lauwersoog.
Zwartkopmeeuw	Een adult ex. werd op 21-5 opgemerkt op de kwelder bij de Julianapolder. Op Rottumeroog waren de volgende waarnemingen: 11-5 2 ad. overvliegend 14-5 2 ad. en 1 1e zomer 15-5 1 1e zomer 30-5 1 1e zomer
Dwergmeeuw	Op 1 en 21-2 vloog een ad. ex. in de haven van Lauwersoog. Ook trokken op 21-2 2 exx. langs. Het grootste aantal, ca 50 exx werd gezien eind april/begin mei in de Lauwersmeer. Verder waren er waarnemingen in de Eemshaven, Hoeksmeer (30-4 1 2e kj), de Tjámme (25-4 1 onvolw. en 10-5 7 ad. en 2 2e kj), en Noordpolderzijk (10-5 2 trekkende exx.).

Geelpootmeeuw	Geelpootmeeuwen in de provincie worden meestal ontdekt tijdens het zoeken naar geringde meeuwen op de vuilstortplaatsen. Dit jaar werden er 2 opgemerkt, beiden op de vuilstort in Veendam, op 3-2 en 17-5. Op Rottumeroog werd op 11-5 1 ex. in eerste zomerkleed gedetermineerd.
Drieteenmeeuw	Op 25-1 stuwde de noordwester storm meer dan 1000 exx. langs Lauwersoog, in groepen tot ca 50 vogels. Ook in de Lauwersmeer vlogen grote groepen, zoals 30 bij het Nieuwe Robbengat en 40 bij het Oude Robbengat. De volgende dagen sudderde het nog wat na en werden nog vele tientallen exx. gezien, evenals in de Eemshaven. Een speciale zoekactie op 26-1 in de stad Groningen leverde prompt 1 ex. op, rustend tussen Kokmeeuwen op de Zuiderhaven. Observaties van achtergebleven vogels op 31-1 in de Eemshaven leverden interessante aspecten op: 1 ex. met roze poten en 1 ex. met grotendeels gele poten. Dode exx. werden ook gevonden langs de kust, voor zover werd doorgegeven was er in ieder geval één paraffineslachtoffer bij. De volgende opleving kwam bij de harde WNW winden van 19 t/m 21-2. Per dag passeerden toen enkele tientallen, tot ca 100 exx. Lauwersoog. In de haven bleven ongeveer 20 exx. foerageren.
Lachstern	Waarnemingen van Lachsterns nemen de laatste jaren toe in de provincie. Op 23 en 24-4 verbleef 1 ex. in de Eemshaven, en op 1-5 passeerde er 1 de trektelpost. In polder Breebaart werd op 5-5 waargenomen hoe 2 Lachsterns pulli van een Kievit probeerden te pakken. Tenslotte werd op 25-5 1 ex. gezien in de Lauwersmeer.
Dwergstern	In tegenstelling tot voorgaande jaren werden dit voorjaar in mei nogal wat Dwergsterns gezien in de Eemshaven, o.a. een groep van 14 op 11-5. Bij de pier van Oterdum waren van 8 t/m tenminste 20-5 2 exx. aanwezig. Op Rottumeroog mislukten nagenoeg alle 58 broedsels door hoge waterstanden en predatie door Zilvermeeuwen.
Witwangstern	5-6 1 ex 'rommelhoek' Eemshaven
Zwarte Stern	Maar liefst 130 exx. werden gezien op 13-5 boven het Zuidlaardermeer.
Zeekoet	Van 23-1 t/m 1-2 verbleven maximaal 3 exx. in de Eemshaven. Op 23-2 was er nog 1 aanwezig. Bij Lauwersoog trok op 25-1 1 ex. langs, en op 27-1 zwommen 2 exx. in de haven. Een uitgeputte vogel zat op 21-2 binnendijks bij de Zoute Kwel op het gras bij te komen. Helaas werden weer veel dode vogels gevonden: o.a. 8 (1 met olie) op 25-2 langs de noordkust tussen Vierhuizen en de Noordpolder en 5 op 26-2 bij de Eemshaven.
Alk	Hiervan kwamen helaas alleen meldingen van vondsten binnen: 2 exx. op 27-1 in de Eemshaven; 2 op 21-2 bij Lauwersoog en 1 op 25-2 langs de kust tussen Vierhuizen en de Noordpolder.
Papegaaiduiker	Behalve Noordse Stormvogels, Drieteenmeeuwen en Grote Jagers vloog er op 25-1 bij Lauwersoog ook nog een Papegaaiduiker langs; dit maakte deze dag extra gedenkwaardig.
Steenuil	Broedgevallen waren er o.a. bij Beerta, Wessinghuizen en Electra. Een doodgereden ex. werd in maart gevonden bij Onstwedde.
Velduil	Op 5-2 was er een ex. aanwezig bij Sellingen. Bij Klein Ulsda, Den Ham, werden op 6-3 minimaal 6 exx. geteld. Tussen 13-3 en 20-5 werden in de Eemshaven Velduilen gezien, maximaal 2 exx. Opvallend was dat hier op 1 en 11-5 een Velduil midden overdag de Waddenzee overtrok. Vervolgens werd op 15-5 1 ex. waargenomen bij Finsterwolde en 1 bij de Hoornse Plas in Groningen. Op Rottumeroog werd 3 keer een jagende Velduil gezien, op 30-4, 10-5 en 16-5. Een geslaagd broedgeval vond plaats in de Onnerpolder en een waarschijnlijke bij het Jaap Deensgat.

Ijsvogel	Voor langere tijd verbleef een Ijsvogel in Helpman, Groningen (januari/februari) en op de begraafplaats aan de Hofstraat in Winschoten (13-1 t/m 3-4, uitgezonderd de perioden met ijs). Overige waarnemingen: 4-1 1 Delfzijl 23-2 1 Onnerpolder 6-3 1 Hoeksmeer 30-6 1 Oostpolder Verheugend nieuws was het broeden van 2 tot 3 paar bij Ter Apel.
Draaihals	24-4 1 Eemshaven 1-5 1 Lauwersoog 10-5 1 Ter Borg 11-5 1 Eemshaven 12-5 1 Rottumeroog In vergelijking met voorgaande jaren werden er weinig gemeld: 1990 >60; in 1991 8; in 1992 15; en in 1993 5 exx.
Groene Specht	Van de in de provincie zeldzaam geworden Groene Specht kwamen alleen waarnemingen binnen van de omgeving van het Noordlaarderbos.
Zwarte Specht	Zwarte Spechten werden gezien of gehoord bij de vloeivelden in Ter Apel, bij Ter Borg en in het Noordlaarderbos.
Kleine Bonte Specht	Kleine Bonte Spechten waren er o.a. op 30-1 in het Midwolderbos, op 5-2 1 ♂ op begraafplaats Acacialaan in Winschoten. Broedgevallen waren er o.a. bij Sassenhein-zuid, het Roelagebos bij Ter Apel en Metbroekbos (3) en het Lieftingsbroek.
Kuifleeuwerik	Een zingend ex. werd eenmalig, op 14-1, gehoord in de Eemshaven. Het mogelijk nog enige broedpaar uit de provincie, in de Hunze in Groningen, was ook dit jaar weer present.
Boomleeuwerik	Doortrekkende en zwervende exx. werden gezien op 11-3 in Lauwersoog; op 15-3 in het Noordlaarderbos; 22-3 in Selwerd, Groningen, 28-3 in het Roelagebos (in geschikt biotoop); 30-4 in de Eemshaven; en 8-5 in Sellingen. Minimaal 2 broedparen waren er weer bij Ter Borg.
Strandleeuwerik	Over de trektelpost in de Eemshaven vloog op 17-4 een solitair ex. Op Rottumeroog was op 4 en 5-5 een ♂ t.p.
Roodstuitzwaluw	Voor het tweede jaar in successie vloog een ex. over Rottumeroog, op 1-5.
Boerenzwaluw	De eerste vogel dit jaar werd op 21-3 gezien bij het Paterswoldse Meer.
Huiszwaluw	2 vroege exx. vlogen op 12-4 boven Hoeksmeer.
Pestvogel	Hoewel het er even op leek dat het voor het eerst sinds jaren een Pestvogelloze winter zou worden, kwamen er toch nog twee waarnemingen binnen: 30-1 6 overvl. Beijum, Groningen 23-2 3 overvl. Van Hall Instituut, Groningen
Grote Pieper	Grote Piepers in het voorjaar zijn zeldzaam. Op 25-4 werd er een gezien en op video vastgelegd bij de EPON-centrale in de Eemshaven.
Duinpieper	De enige Duinpieper van dit voorjaar werd gezien op 10-5 bij Garsthuizen.
Boompieper	Topdag van Boompiepertrek op Rottumeroog was 10-5: 1263 exx. Tellingen in de Eemshaven leverden op 25-4 ± 150 en op 30-4 ± 200 exx. op.
Roodkeelpieper	Een vroeg ex. werd op 10-4 gezien op de vloeivelden bij Ter Apel. In de Eemshaven werd op 25 en 30-4 een overtrekkend ex. gehoord en op 11-5 2 exx. In de Lauwersmeer vloog op 1-5 1 ex. over en op 5-5 werd er een gezien bij het Jaap Deensgat. Eveneens op 5-5 trok 1 ex. in oostelijke richting over Hoeksmeer. De volgende waarnemingen kwamen van Rottumeroog: 30-4 2 O; 10-5 1; 11 en 29-5 1 ter plaatse.
Waterpieper	Op een waarneming van 1 ex. op 23-1 bij Hoeksmeer na, kwamen alle waarnemingen uit de Lauwersmeer. Grootste aantal was 8 op 30-1. De laatste waarneming viel op 11-3.

Noordse Kwikstaart	<p>Het grootste aantal doortrekkende Noordse Kwikken werd op 11-5 geteld in de Eemshaven: tussen 6.30 en 13.00 uur trokken er meer dan 1600 door. 's Middags werden nog enkele honderden in het terrein gezien. Verder werden o.a. op 12-5 55 exx. in de Oostpolder en 20 bij Noordlaren waargenomen.</p> <p>In de Eemshaven werd op 1-5 een zeer afwijkende roep, een soort rateltje, gehoord. Het geluid bleek afkomstig van een solitair overtrekkende zwartkoppige 'gele' kwikstaart. Mogelijk betrof het een Balkankwikstaart, de enige ondersoort van de Gele Kwik met een dergelijke roep.</p>
Engelse Kwikstaart	In de Eemshaven werden op 24 en 29-4 en 1-5 resp. 1, 1 en 5 exx. gezien; de vogels foerageerden meestal tussen de Noordse Kwikken op de dijk.
Grote Gele Kwikstaart	Weinig waarnemingen waren er in de stad Groningen: op 8-1 1 ex. in de binnenstad en in januari en februari 1 ex. in Helpman. Op 13-3 werden er 3 in de Eemshaven gezien. Late doortrekkers: 1 ex. op 18-5 in de Eemshaven en 1 over Rottumeroog op 21-5.
Rouwkwikstaart	In de Eemshaven bevonden zich op 1-4 9 exx. Op 30-4 foerageerde 1 ♂ tussen de Noordse Kwikken op de dijk in de Eemshaven.
Blauwborst	Een zacht zingend ex. op 20-3 in de Eemshaven was de vroegst bekende waarneming ooit in de provincie. Waarnemingen van vooral zingende vogels waren er o.a. bij de Tjamme (min. 3), de Dollard, Veenhuizerstukken, De Gaast (4 op 29-5), Onnerpolder (1 op 14-5), Zuidlaardermeer (1 op 16-5), KVI Groningen (1 op 31-3), Pekela, Gelswijk (1 à 2 alarmerende exx. op 29-6), in de Lauwersmeer (min. 3), en de Oude Held in Groningen.
Roodsterblauwborst	Net als in 1992 werd op Rottumeroog de roodgesterde vorm waargenomen, op 12-5.
Zwarte Roodstaart	De eerste zingende vogel werd al op 8-2 waargenomen in Veendam.
Paapje	Min. 100 exx., verspreid over het terrein, waren op 11-5 in de Eemshaven aanwezig, evenals vele Tapuiten.
Roodborsttapuit	De eerste vogel, een ♀, werd gezien op 12-3 bij Sellingen. Evenals in andere delen van Nederland, vooral langs de kust, werden op 13-3 veel exx. gezien: 1 ♂ Sellingen, 1 ♂ in de Lauwersmeer, en 4 ♂ + 4 ♀ in de Eemshaven. Op 14-3 was hier nog 1 paartje present en werd langs de Eemshavenweg bij afslag Garsthuizen nog een ex. gezien. Op 28-3 bevond zich een paartje op de 'paardenwei' bij het Oude Robbengat in de Lauwersmeer. Na eerst een ♂ op 4-5 werden er op 26-5 1 ♂ en 2 juvenielen gezien bij Tjamsweer (bij Appingedam). Ook bij de vloeivelden van Ter Apel vond een broedgeval plaats. Op 16-5 was een paartje aanwezig en op 19-6 werden hier 6 juvenielen waargenomen.
Beflijster	Deze was in vergelijking met voorgaande jaren dit voorjaar vrij schaars. Exclusief Rottumeroog werden totaal 48 exx. gemeld. De vroegste waarneming was op 3-4 in Onnen; de laatste op 11-5 in de Eemshaven. Een groep van 15 exx. werd op 24-4 in de Eemshaven waargenomen. Op Rottumeroog werden tot 20-5 regelmatig 1 tot enkele exx. gezien.
Snor	Zingende vogels: bij de Tjamme 1 ex. van 25-4 t/m 20-6; 1 ex. Lauwersmeer 1-5; Zuidlaardermeer 15 en 16-5 en 9-6 1 ex.; Noordlaren 1 op 9-6; en Nieuwe Statenzijl 2 op 17-6.
Grote Karekiet	Een doortrekker werd op 12-5 gehoord bij Den Andel. Op 2-6 was een zingend ex. aanwezig bij 't Waar en op 11-6 2 exx. bij de Gaast. Een broedgeval vond plaats in de Veenhuizerstukken.
Orpheusspotvogel	Op 22-5 werd op Rottumeroog een zingend ♂ waargenomen. Indien aanvaard door de CDNA is dit een nieuwe soort voor de provincie. Het beschreven geval in <i>Vogels van Groningen</i> van juni/juli 1979 bij Vlagtwedde werd niet aanvaard.

Orpheusspotvogel. Rottumeroog 22 mei 1993 (K. van Dijken)

- Vuurgoudhaan** In januari en februari werden in totaal 9 exx. gemeld, waarvan 6 in Groningen. In Uithuizermeeden was er 1, evenals bij Ter Borg en de Lauwersmeer. Op trek werden in de Eemshaven op 14 en 20-3 en 12-4 resp. 1, 2 en 1 ex. waargenomen, en in Veendam 1 ex. op 16-3.
Een waarschijnlijk broedgeval vond plaats in het Roelagebos bij Ter Apel.
- Kleine Vliegenvanger** Een zingend ♂ werd waargenomen op 28-5 op het Zuidveld bij Sellingen.
- Baardman** Ze werden dit voorjaar weer veel gezien:
max. 3 exx. de Gaast 29-5 en 6-6
max. 6 exx. Veenhuizerstukken 9-3
1 ex. Oterdum 28-3
1 ex. 't Waar 20-5
>10 paar Schildmeer 14-4
4 exx. Leekstermeer, noordoever
max. 6 exx. Eemshaven 12-4
min. 2 paar Lauwersmeer
- Witkopstaartmees** Op 9-3 werd 1 ex. samen met een 'gewone' gezien in Blijham en op 15-3 vocht 1 ex. tegen z'n spiegelbeeld. In de Onnerpolder werd een gemengd paar gezien op 11-4. Tenslotte bevond zich op 15-5 nog een ex. bij de Beersterplas.
- Buidelmees** Op 21-3 werd de eerste waargenomen bij het Hoornse Meer, Groningen. In de Veenhuizerstukken broedden 3-5 paar. Verder zijn er o.a. waarnemingen van het Foxholstermeer, Hoogezand, Lauwersoog en Eemshaven.
- Grauwe Klauwier** Op Rottumeroog was op 26 en 30-5 1 ♂ t.p. Vanaf 4-6 werd een ♂ gezien bij Ter Apel.
- Roodkopklauwier** Net over de provinciegrens, in Eeldermeden werd op 20-5 1 ♀ ontdekt. De vogel foerageerde vanaf een uitkijkpost op insecten en vlinders.
- Raaf** 2 exx. waren op 22-6 aanwezig nabij Sellingen.
- Ringmus** Deze voor Rottumeroog zeldzame vogel was daar op 12-5 aanwezig.
- Keep** Een erg laat ♂ werd in de Eemshaven gezien op 30-5.

Europese Kanarie	In vergelijking met voorgaande jaren werden relatief veel doortrekkende vogels gezien: 8-2 1 Hoogkerk 13-3 2 Eemshaven 25-4 1 zingend Paterswoldse Meer 29-4 3 Eemshaven (1 oostterrein, 2 west) 30-4 1 trekkend Eemshaven Op 23-5 zongen 2 exx. op de begraafplaats in Hornhuizen. Een week later waren waarschijnlijke dezelfde vogels aanwezig in Vierhuizen. Op Rottumeroog vloog op 25-5 een zingend ♂ rond.
Sijs	Bij Ter Apel werd op 16-5 en op 15-6 1 ex. waargenomen. Mogelijk betreffen dit broedvogels. Bij een poeltje in het Noordlaarderbos kwam op 11-6 een groepje van 5 of 6 exx. drinken, waaronder juveniele vogels.
Frater	Binnenlandwaarnemingen: 17-1 7 Borgercompagnie 6-2 ca 20 W Helpman Groningen 25-2 47 Sellingen 7-3 4 KVI Groningen
Kruisbek	Voor het eerst sinds 1990 is er weer een invasie van Kruisbekken. De eerste 7 exx. werden al op 24-5 waargenomen bij Sellingen. In juni liep het aantal hier op tot een ca 200. Bij Ter Apel werd op 19-6 een groep van 60 gezien. Over Veendam, Hoogezand, Haren en Groningen werden van 17-6 overtrekken groepjes gezien. De groepsgrootte varieerde van 1 tot ca 40.
Roodmus	Net als in 1992 was er op het vasteland geen enkele waarneming. Wel waren er in het Friese deel van de Lauwersmeer enkele waarnemingen van zingende ♂♂, en een waarschijnlijk broedgeval. Rottumeroog: 22-5 1; 25-5 1 zingend, en van 1-6 t/m 3-6 1 ♀/onvolw. ♂ t.p.
Appelvink	Opvallend was dat er geen enkele waarneming binnenkwam van de parkjes in de stad Groningen. De laatste jaren waren hier altijd meerdere exx. te zien. Wel waren er waarnemingen in Veendam, 1 op 13-3 in Borgerwold, 1 baltsend in Winsum op 20-4, 1 in Eenum op 12-5, en 2 in Haren op 20-6. Verder broedgevallen bij o.a. Ter Apel, Metbroekbos, Lieftingsbroek en Noordlaarderbos. Op Rottumeroog werd op 30-5 en 11-6 een overtrekkend ex. gezien.
Ijsgors	Een binnenlandwaarneming: 25-2 Veenhuizerstukken 2 exx. De laatste waarnemingen waren een trekkend ex. op 25-4 over de Eemshaven en 1 op 1-5 op Rottumeroog.
Sneeuwgorst	Het grootste aantal werd gezien op 27-1 op de 'rommelhoek' in de Eemshaven: ca 250 exx. De laatste vogel trok op 17-4 over de Eemshaven.
Geelgorst	Verheugend: weer eens een zingend ♂ bij het Noordlaarderbos op 13-3.
Ortolaan	Doortrekkende vogels werden gezien op 1 en 11-5 over de Eemshaven, resp. 1 en 2 exx. Ook zat er op 11-5 een pleisterend ex. in het terrein. Op 11 en 12-5 was er op Rottumeroog 1 present. Bij de vloeivelden in Ter Apel werd op 25-5 1 ♀ gezien.
Dwerggorst	Op 24-4 passeerde 's ochtends vroeg een luid roepend ex. de trektelpost in de Eemshaven, en de bewakers van Rottumeroog konden de soort op 22-5 aldaar bewonderen.

Dit overzicht van het eerste halfjaar kwam tot stand door de inzendingen van Theo Bakker, Bernadette Balten, Hans Beek, Heddie Biesma, Egbert Boekema, Jan Hilco Bolhuis, Sjoerd Boonstra, André Boven, Bert de Bruin, Anne van Dijk, Klaas van Dijk, Koen van Dijken, Bas van Gennip, Jan Glas, L. van Groenewold, Thijs Haanstra, Coen Holland, Henk van der Jeugd, Johan de Jong, W. de Jong, Marnix Joeker, Emo Klunder, Ben Koks, Eric Koops, Wildrik Kuiper, Leon Luijten, Riki Messie, Anneke Nieuwenhuijs, Martin Olthoff, Aaldrik Pot, E. Quené, Jan Allex de Roos, Jaap Schelvis, Loek Scholtens, Henk van Schuppen, Jans en Trudi Sikkens, Aart van der Spoel, Willem Steenge, Lex Tervelde, Guus de Vries, Nico de Vries, Sieta Weber-Mellema, Ludolf Wieringa, en Tini en Jacob Wijpkema.